

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerkPZH-2026-887462373
DOS-2026-0000774**Bijlagen**

0

Aan het bestuur van Vrouwen van Nu

**Onderwerp:**

Veiligheid van vrouwen

Geachte leden van het bestuur van vereniging 'Vrouwen van nu',

Allereerst danken wij u voor uw brief aan de Staten waarin u aandacht vraagt voor de veiligheid van vrouwen van alle leeftijden. In de Statencommissie Bestuur, Maatschappij en Middelen van november 2025 is uw brief doorgeleid naar het college van Gedeputeerde Staten voor verdere beantwoording.

Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland delen uw ambitie: iedere vrouw moet zich vrij en veilig door onze provincie kunnen bewegen. In deze brief lichten wij toe hoe wij hier vanuit onze bevoegdheden aan bijdragen, specifiek binnen de woningbouw, het openbaar vervoer, het fietsbeleid en via nieuw onderzoek naar een inclusieve openbare ruimte.

Bevoegdheden en rol provincie

In de aanpak van veiligheid voor vrouwen hebben gemeenten een primaire en wettelijke uitvoeringsrol. Zij zijn verantwoordelijk voor lokale handhaving, de aanpak van geweld en de inrichting van de lokale leefomgeving. De gemeente staat het dichtst bij de inwoners en is daarom leidend in de uitvoering.

De rol van de provincie is aanvullend. Tegelijkertijd onderkennen wij het maatschappelijke belang van dit thema en pakken onze rol op de terreinen waar wij wél bevoegdheden hebben, evenals een aanjagende functie in het delen van kennis en goede voorbeelden. Deze ambitie vertalen wij naar concrete acties binnen onze projecten voor gebiedsontwikkeling en infrastructuur, maar ook in onze rol als kennisplatform. Hieronder lichten wij deze inzet per onderwerp nader toe.

Gebiedsontwikkeling: Ontwerpen voor een veilige buurt

De provincie stimuleert sociale veiligheid binnen gebiedsontwikkelingen, met name vanuit de woningbouwopgave. Hoewel de nadruk ligt op de realisatie van woningen, borgen we de sociale kwaliteit door het inzetten van specifieke ontwerpmethoden. De methode *Gezond Ontwerpen* is hierin leidend: zo vormt sociale veiligheid een integraal onderdeel van de fysieke leefomgeving en de beleving van de bewoners (zie ook [Bouwen aan een gezonde, toekomstbestendige leefomgeving](#)).

Verschillende gebiedsontwikkelingen, waaronder wijken binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), werken al met deze aanpak. Juist in gebieden waar de sociale

veiligheid onder druk staat, zien wij kansen om door gerichte participatie van (jonge) vrouwen de wijken veiliger kunnen maken. Wij onderzoeken momenteel hoe we hun ervaringsdeskundigheid structureel kunnen verankeren in het ontwerpproces. Een concreet voorbeeld is het NPLV-gebied Dordrecht-West. Hier werken onderzoekers van diverse kennisinstellingen samen met jonge vrouwen aan de sociale veiligheid in de wijk. We volgen dit project nauwgezet en zien kansen om deze lessen op te schalen naar andere delen van de provincie.

Openbaar Vervoer: Zichtbaarheid en toezicht op de eerste plaats

Sociale veiligheid in het openbaar vervoer is een actueel en urgent thema. Het in 2022 door Gedeputeerde Staten vastgestelde beleidskader Sociale Veiligheid vormt de basis van onze aanpak. Hoewel de algemene uitgangspunten in dit kader bijdragen aan een veiliger openbaar vervoer voor iedereen, vraagt de specifieke positie van vrouwen om extra aandacht. Uit onderzoek in opdracht van de provincie Zuid-Holland blijkt namelijk dat met name vrouwen het openbaar vervoer mijden vanwege gevoelens van onveiligheid. Om de toegankelijkheid en veiligheid van het openbaar vervoer te waarborgen, is het essentieel om deze drempels weg te nemen.

Conform de toezegging van toenmalig gedeputeerde Zevenbergen (op motie 1831) zet de provincie stevig in op de fysieke inrichting van haltes. We realiseren verlichting op alle provinciale haltes waar dit ontbreekt. Daarnaast voeren we een brede inventarisatie uit op locaties waar wel verlichting aanwezig is, maar waar verbetering mogelijk is. Hierbij ligt een sterke focus op proactief beheer en onderhoud: defecten aan verlichting en bushokjes moeten sneller worden opgemerkt en hersteld, zodat reizigers niet in het donker hoeven te wachten. Daarnaast sturen wij op een verhoogde fysieke aanwezigheid van BOA's via ons beleidskader sociale veiligheid en de beschikbaarstelling van middelen (via de concessiebijdrage aan de vervoerders). Zo willen we de inzet van extra BOA's door de vervoerder faciliteren. Zichtbaar toezicht op de huisregels en controle door de vervoerders zijn immers bewezen effectieve methoden om het gevoel van veiligheid te vergroten.

Fietsbeleid: Veilige routes, ook op rustige trajecten

De provincie zet zich in voor een sociaal veilig fietsnetwerk door intensieve samenwerking en het toepassen van landelijke kwaliteitsnormen. Omdat sociale veiligheid op de fiets vaak een grensoverschrijdend thema is, wisselen we binnen het netwerk van Tour de Force (de nationale samenwerking voor fietsbeleid) actief kennis en onderzoeksresultaten uit met andere overheden. Deze afstemming zorgt ervoor dat we gezamenlijk optrekken in de aanpak van knelpunten.

Bij de realisatie van onze eigen fietsprojecten vertalen we deze kennis naar de praktijk. We hanteren landelijke richtlijnen uit de Ontwerpwijzer Fietsverkeer. Deze richtlijnen vormen de basis voor een sociaal veilig ontwerp, waarbij aspecten als overzichtelijkheid, logische routes en goede zichtlijnen centraal staan. Door sociale veiligheid al in de ontwerpfase als harde eis mee te nemen, creëren we een infrastructuur waarin fietsers zich ook op afgelegen trajecten gesteund en veilig voelen.

Innovatie: Naar een vrouwvriendelijke openbare ruimte

Binnen het platform Kennis Zuid-Holland onderzoeken we maatschappelijke trends die de toekomst van onze provincie bepalen. Een belangrijke verschuiving is de groeiende aandacht voor de ervaringen van vrouwen in de openbare ruimte. Veel locaties zijn historisch ontworpen vanuit een overwegend mannelijk perspectief, terwijl vrouwen de ruimte vaak anders gebruiken (denk aan reispatronen, tijdstippen en veiligheidsbeleving).

Om deze kloof te overbruggen, heeft Kennis Zuid-Holland aan Studio Elsewhere gevraagd om te onderzoeken welke fysieke, sociale en beleidsmatige transformaties nodig zijn voor een 'vrouwvriendelijke' publieke ruimte. Het doel is om tot concrete ontwerpprincipes te komen die de provincie veiliger en inclusiever maken voor iedereen.

Onderzoeksopzet en uitvoering In de eerste helft van 2026 voert Studio Elsewhere dit onderzoek uit via deskresearch, het analyseren van *good practices* en interviews met experts op locatie. Dit initiatief is tot stand gekomen vanuit de gedeelde ambitie om de dagelijkse gebruikservaring van vrouwen centraal te stellen bij de inrichting van onze provincie. Na afronding van het onderzoek zullen de resultaten breed worden gedeeld en vertaald voor ons ruimtelijk beleid.

Tot slot

Een veilige leefomgeving is een basisvoorwaarde voor het welzijn van al onze inwoners. Met deze maatregelen hopen wij direct bij te dragen aan een provincie waarin iedere vrouw zich onbezorgd kan bewegen. Wij danken u nogmaals voor uw betrokkenheid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen